

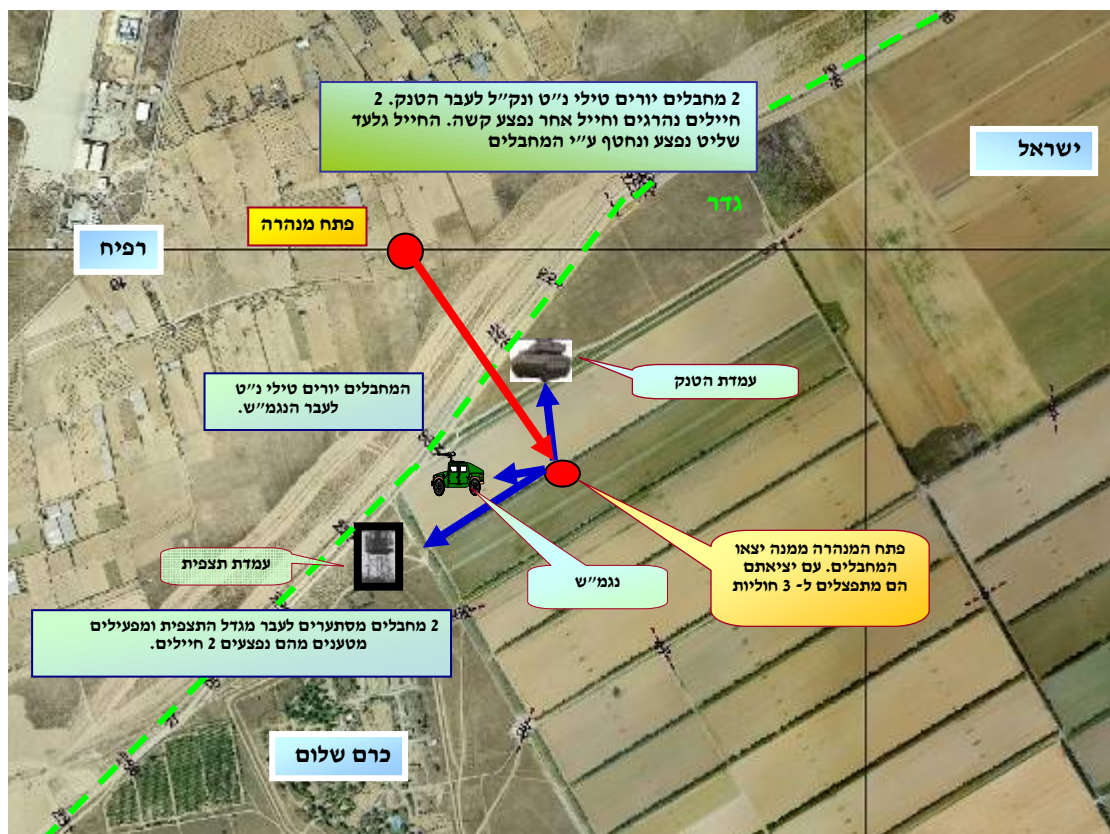
מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

26 ביוני 2006.

תקיפת כוח צה"ל וחטיפת חיל באזור כרם שלום

מאפייני הפיגוע

1. בבוקר יום א', ה-25 ביוני, סמוך לשעה 05:30, ביצעה קבוצה של שבעה מחבלים מה"חמא"ס ומ"וועדות ההתנגדות העממית"¹, תקיפה של כוח צה"ל סמוך לישוב כרם שלום במהלכה נחטף חייל צה"ל והועבר לרצועת עזה.

תצלום של אזור הפעולה והשלבים השונים בניצועה

¹ בנוסף לכך הצטרף לנגיטלת האחריות גורם (בלתי מוכר) הקורא לעצמו "צבא האסלאם". יתכן והמדובר בפעילי טרור בראשות ממתאז דע'מוש, שפרשו מ"וועדות ההתנגדות העממית".

2. קבוצת המחבלים הגיעה לשטח ישראל, אל עורפו של כח צה"ל, באמצעות מנהרה שנחפרה מפאתי רפיח באורך של כ-700-800 מ', מהם כ-300 מ' בשטח ישראל. קבוצת התוקפים, בחסות ירי פצצות מרגמה וטילי נ"ט, התפצלה לשלוש חוליות. החוליות תקפו במקביל, באמצעות ירי נ"ט, השלכת מטענים וידוי רימונים, טנק, נגמ"ש (ריק) ועמדת תצפית. אחת החוליות הצליחה לפגוע בטנק ובאנשי הצוות שבו באמצעות ירי נ"ט.

טנק צה"ל שנפגע בתקיפה

3. קבוצת התוקפים נסוגה דרך הגדר לשטח הרצועה כשעימה חייל צה"ל פצוע, אחד מאנשי צוות הטנק. כתוצאה מהתקיפה נהרגו שני חיילים וחייל צה"ל נפצע (כולם אנשי צוות הטנק). כמו כן נפצעו שני חיילים מעמדת התצפית. למחבלים התוקפים היו לפחות שני הרוגים, שנורו במהלך חילופי האש עם עמדת התצפית. מאוחר יותר הופעלו מטענים נגד כוחות צה"ל שסרקו את האזור וכתוצאה מכך נפצעו באורח קל שלושה חיילי צה"ל נוספים.

סמ"ר פבל סלוצקר ז"ל.
בן 20 במותו.
תושב דימונה.
הותיר אחריו הורים ואח.

סגן חנן ברק ז"ל.
בן 20 במותו.
תושב ערד.
הותיר אחריו הורים אח ואחות.

(המקור: דובר צה"ל)

מימין: זירת הפיגוע מהצד הפלסטיני (אתר האינטרנט של "הג'האד האסלאמי בפלסטין", 25 ביוני). משמאל: כוחות צה"ל במהלך הפיגוע ("אלג'זירה", 25 ביוני)

נטילת אחריות

4. ארגון "וועדות ההתנגדות העממית", המופעל ע"י ה"חמא"ס", הודיע כי הפיגוע בוצע ע"י כוח משותף של ה"וועדות", ה"חמא"ס ו"צבא האסלאם". על פי ההודעה בוצע הפיגוע כנקמה על הריגתם של שני בכירים מ"וועדות ההתנגדות העממית" ג'מאל אבו סמהדאנה² ואבו יוסף קוקא³ ועל מותם של בני משפחת עי'אליה⁴. (להערכתנו חפירת המנהרה ארכה מספר חודשים ולכן לא סביר כי הפיגוע הוצא אל הפועל בעקבות אירועים שהתחוללו בחודש האחרון). דוברי "וועדות ההתנגדות העממית" וה"חמא"ס נמנעו מליטול אחריות על חטיפת חייל צה"ל או להתייחס באופן פורמאלי למצבו.

החייל החטוף רב"ט גלעד שליט (צילום: דובר צה"ל)

² על הריגתו של ג'מאל סמהדאנה ראו לקט "מרכז המידע": "בתקיפת חיל האוויר נגד מחנה אימונים של "וועדות ההתנגדות העממית" בדרום הרצועה נהרגו כמה מפעילי הארגון. בין ההרוגים בולט ג'מאל אבו סמהדאנה, מפקד הארגון, בעל רקורד עשיר של פיגועים קטלניים נגד ישראל, שמונה לאחרונה ע"י ממשלת ה"חמא"ס למפקח הכללי של משרד הפנים והמשטר" (9 ביוני).

³ מבכירי "וועדות ההתנגדות העממית" בצפון הרצועה שנהרג מפיצוץ מכונית תופת אפריל 2006.

⁴ בני המשפחה נהרגו כתוצאה מפיצוץ על שפת הים. ועדת בחקירה של צה"ל שללה באופן קטגורי את האפשרות שהמשפחה נהרגה מירי צה"ל.

5. דובר "גדודי עז אלדין אלקסאם", הזרוע המבצעית –טרוריסטית של ה"חמא"ס" השתבח בפיגוע באומרו כי הפעולה הינה "מבצע איכותי", ראשון מסוגו, פרי של **הכנות ממושכות** (אתר האינטרנט **pal-media** 25 ביוני). אתרי האינטרנט של ה"חמא"ס" פרסמו פוסטרים המפארים את הפעולה ו**אמיה ג'חא**, קריקטוריסטית פופולארית המזוהה עם ה"חמא"ס", הציגה את הפיגוע כמלחמת דוד בגוליית.

דובר "גדודי עז אלדין אלקסאם" משתבח בביצוע הפיגוע (טלוויזית "אלג'זירה", 25 ביוני)

קריקטורה של אמיה ג'חא (המזוהה עם ה"חמא"ס"), שהופיעה באתר האינטרנט של ה"חמא"ס" מיד לאחר הפיגוע. בתמונה נראה פלסטיני (לבוש בכפייה וחגור חגורת נפץ) מצליח לנפץ את הענק הישראלי.

כינוי הפעולה בשם "האשליה [הישראלית] שנמוגה", פוסטר שהופיע באתר האינטרנט של ה"חמא"ס" מיד אחר הפיגוע

החלטת הקבינט המדיני-בטחוני

4. ב-25 ביוני אחר הצהריים התכנס בתל-אביב הקבינט המדיני – בטחוני וקיבל החלטה שעיקרה:-

א. האחריות לאירוע החמור מוטלת על ה"רשות הפלסטינית", יו"ר הרשות [קרי, אבו מאזן] וממשלת הרשות הפלסטינית [קרי, ממשלת החמא"ס].

ב. ישראל תנקוט בכל הפעולות הדרושות על מנת להביא לשחרורו של החייל החטוף רב"ט גלעד שליט⁵. מטרה זו עומדת עתה בראש סדר העדיפויות. הקבינט מאשר את ההכנות, כפי שהוצגו ע"י מערכת הביטחון, לשם ביצוע משימה זו.

ג. ה"רשות הפלסטינית" תשא באחריות על כל פגיעה בחייל החטוף ללא כל חסינות לאף אדם או ארגון.

ד. הקבינט מאשר את המלצת מערכת הביטחון להכין ולערוך את הכוחות הדרושים כדי להיערך לפעילות צבאית דחופה, המתחייבת לאור פעולות וכוונות "הרשות הפלסטינית".

ה. יימשכו המגעים עם הקהילה הבינלאומית על מנת לשמר לחץ הבינלאומי על הנהגת הרשות הפלסטינית, במטרה להביא לשחרורו של החייל החטוף.

פעילות מדינית לשחרור החייל החטוף

6. בפגישה עם כ-60 שגרירים ונציגים זרים קראה שרת החוץ ציפי לבני להפעיל לחץ על "הרשות הפלסטינית" על מנת לשחרר את החייל החטוף. היא ציינה בפניהם כי "השעות הקרובות הן קריטיות". הנשיא קצב נפגש עם שגריר הוואטיקן בארץ וביקש עזרת "הכס הקדוש" באיתור החייל הנעדר ובשמירה על שלומו (ynet, 26 ביוני).

⁵ הרמטכ"ל רב אלוף דן חלוץ דיווח במסיבת עיתונאים בכרם שלום כי על פי המידע שבידי צה"ל החייל החטוף הינו בחיים.

7. על פי כתבה בעיתון "הארץ" מסתייעת ישראל במתווכים מצריים בניסיון להביא לשחרור החייל החטוף. לדברי הכתבה, דיפלומטים המתגוררים בעזה ועוסקים בתיווך בפרשה אמרו ל"הארץ" כי הצליחו לאתר את הקבוצה המחזיקה בחייל החטוף. לדבריהם "חוטפיו של גלעד מעניקים לו יחס טוב. הוא נפצע אך מצבו הבריאותי טוב..." (כתבתם של עמוס הראל, אבי יששכרוב ואלוף בן, "הארץ", 26 ביוני).

תגובות בזירה הפלסטינית

8. ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה הכריזו על מצב כוננות. הנהגת ה"פת"ח" קראה לאזרחי הרצועה להתכונן לתקיפה אפשרית מצידה של ישראל (רדיו "שבאב", 25 ביוני). אבו מאזן הורה למשמר הנשיאותי לעזוב את מעבר רפיח, שנסגר בעקבות הפיגוע, מטעמי ביטחון (סוכנות הידיעות "ראמתאן", 25 ביוני). **תושבי הרצועה** הביעו חשש כבד מפעילות יזומה של צה"ל וממהלכים הישראליים העלולים לפגוע בהם (למשל סגירת המעברים, הגבלות על מתן אישורי עבודה).

9. יו"ר "הרשות הפלסטינית", אבו מאזן גינה את הפיגוע והטיל על ה"חמא"ס את האחריות על תוצאותיו. לטענת אבו מאזן עומד הפיגוע פוגע בהתקדמות שהושגה בשיחות עם ה"חמא"ס במסגרת ה"דיאלוג הלאומי". אבו מאזן אבו מאזן, השוהה ברצועה, שוחח עם ראש ממשלת ה"חמא"ס", אסמאעיל הניה, ודרש ממנו לפעול לשחרור החייל החטוף. הוא הביע חשש כי פעולה קרקעית נרחבת של ישראל ברצועה עלולה לחזק את ה"חמא"ס ולהפחית את סיכוייו לנצח במשאל העם (אתר האינטרנט "ראמתאן", 25 יוני).

10. בכירי ה"חמא"ס הביעו בפומבי תמיכה בפיגוע בהציגם אותו כתגובה לגיטימית על מעשי ישראל :-

א. **דובר תנועת "חמא"ס** סאמי אבו זהרי אמר כי הפעולה היא "תגובה טבעית" מול הפעילות הישראלית.

ב. **דובר ממשלת ה"חמא"ס**, דר' ע'אזי חמד, הפנה קריאה לממשלת ישראל שלא להיגרר להסלמה⁶. ע'אזי חמד פנה **לארגונים השונים וביקש מהם לשמור על חיי החייל החטוף** (טלוויזית "אלג'זירה", 25 ביוני).

דר' ע'אזי חמד פונה בקריאה בשפה העברית שלא להיגרר להסלמה (טלוויזית "אלג'זירה", 25 ביוני)

ג. **מזכיר "המועצה המחוקקת" מחמוד אלרמחי** ציין כי אין לגנות את הפעולה ה"איכותית", שכן היא כוונה נגד חיילים ולא נגד אזרחים, והיא מהווה **תגובה "טבעית ולגיטימית"** למעשיה של ישראל. לדבריו הפעולה היא בבחינת אמירה ברורה של ה"חמא"ס **"כי אין היא נוטשת את דרך ההתנגדות"** (קרי, האלימות והטרור), בעקבות ההסכמה על "מסמך האסירים" (אתר ה"חמא"ס באינטרנט, 25 ביוני).

סיכום והערכה

9. בתקיפת כוח צה"ל וחטיפת החייל **הגיעה לשיאה ההסלמה** המתחוללת בשבועות האחרונים ברצועת עזה. ביסוד ההסלמה עומדת **"עליית מדרגה"**

⁶ חלק מהודעתו נאמר בשפה עברית (עילגת) מתוך מגמה שהדברים יגיעו ישירות לציבור הישראלי.

בהיקף ירי הרקטות לעבר שדרות וישובים נוספים בנגב המערבי (במהלך חודש יוני, נכון ל-25 ביוני, זהו 128 נפילות בשטח ישראל, שיא חדש מאז ההינתקות)⁷. תרמה ל"עליית המדרגה" השתלבותה המחודשת של ה"חמא"ס", בעל יכולות מבצעיות העולות על אלו של שאר הארגונים, בירי הרקטות מהרצועה לעבר יישובי הנגב המערבי.

10. התקיפה וחטיפת החייל היו פיגוע מורכב, בעל תעוזה ומתוכנן היטב, הראשון מסוגו המתבצע ע"י הזרוע המבצעית-טרוריסטית של ה"חמא"ס" מאז ה"הרגעה" (מרץ 2005). זהו גם פיגוע החטיפה הראשון המתבצע ע"י ה"חמא"ס" מאז חטיפתו ורציחתו של ששון נוראל ז"ל (21 בספטמבר, 2005)⁸. יוזכר בהקשר לכך כי בכירי ה"חמא"ס", ובתוכם ראשי הזרוע המבצעית-טרוריסטית, שבו והצהירו בחודשים האחרונים על כוונתם לחטוף ישראלי כבני ערובה לשחרור מחבלים טרוריסטים⁹. שחרור על האסירים והעצורים שבידי ישראל "בכל האמצעים" מוגדר גם כ"חובה לאומית מקודשת" ב"מסמך האסירים" (סעיף 8), שאומץ ע"י אבו מאזן אותו הוא מתכוון להעמיד למשאל עם.

⁷ מאז ההינתקות נפלו בשטח ישראל כ-640 רקטות מזוהות (מספר הרקטות שנורו ולא זוהו גבוה, להערכתנו, ב-20%-30%).

⁸ חטיפתו של ששון נוראל בוצעה ע"י פעילי "חמא"ס" באזור ראמאללה, בהנחיית הנהגת ה"חמא"ס" בעזה, על מנת לשחרר באמצעותו אסירים פלסטינים. התוכנית השתבשה וששון נוראל נורה זמן קצר לאחר שנחטף.

⁹ כך למשל אחמד בן סעיד אלג'עברי, מראשי הזרוע המבצעית-טרוריסטית של ה"חמא"ס", התבטא כדלקמן: "[אנשי] אלקסאם...חושבים יומם וליל על חטיפת ציונים והחלפתם. ראוי לציין כי [אנשי] אלקסאם חטפו חמישה עשר חיילים של הכיבוש מאז 1989 ואנו סמוכים ובטוחים, שאללה יאפשר [לאנשי] 'אלקסאם' להשלים את המפעל הזה, משום שהאסירים לא ישתחררו במשא ומתן ובכוונות טובות" (ראיון לכתב עת מקומי של ה"חמא"ס" בצפון הרצועה בשם "אלת'באט", על פי אתר האינטרנט של ה"חמא"ס", 5 באפריל, 2006).